

Roman Bicki
Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Miejsce polityki rynku pracy w polityce regionu kujawsko-pomorskiego

Rynek pracy to jeden z newralgicznych punktów w polityce i gospodarce całego kraju, regionu i województwa. Bez dobrze rozwiniętego i sprawnego rynku pracy nie ma rozwoju przedsiębiorczości, nie ma postępu technicznego, ani dobrej sytuacji ekonomicznej społeczeństwa. Polityka rynku pracy to działania mające na celu podniesienie zarówno wzrostu przedsiębiorczości ludzi tworzących miejsca pracy jak i tych, którzy te miejsca zapelniają.

Rynek pracy jest wiodącym tematem wszystkich programów strategicznych i operacyjnych zarówno na poziomie europejskim, krajowym jak i wojewódzkim. Można by powiedzieć, iż jest w sercu wszelkich działań strategicznych.

Badania i statystyki prowadzone przez WUP wskazują, iż Województwo Kujawsko-Pomorskie należy do regionów o wysokim w skali kraju poziomie bezrobocia, który jest następstwem restrukturyzacji gospodarki z uprzedniego jeszcze ustroju oraz struktury wieku ludności, a także nieskuteczności przedsięwzięć na rzecz zrównoważonego rynku pracy. Niepokojącym zjawiskiem jest nie tylko relatywnie wysoka stopa bezrobocia, jak i jego inne charakterystyczne parametry takie jak: wysoki poziom bezrobocia wśród kobiet, wysoki poziom bezrobocia na terenach wiejskich, duży odsetek bezrobotnych wśród ludzi młodych oraz wysoki udział bezrobotnych osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Szczególnie niekorzystnym zjawiskiem jest z jednej strony niski poziom kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, o wykształceniu nie wyższym niż zasadnicze, a z drugiej strony rosnący udział osób bezrobotnych wyższym wykształceniem.

Region nasz ponadto charakteryzuje się niedostosowaniem popytu i podaży siły roboczej w stopniu wyższy niż przeciętnie w kraju, a trudności adaptacyjne przedsiębiorstw do wymagań rynku pracy stanowią jedną z głównych barier rozwojowych rozwoju gospodarczego i polityki rynku pracy. Takie rozpoznanie stawia konkretne wyzwania i cele przed polityką społeczną i polityką rozwoju zasobów ludzkich.

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007 – 2020 jako działanie priorytetowe wyznacza zarówno **promocję zatrudnienia osób pozostających bez pracy, jak i aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu osób zagrożonych jej utratą.**

Dla realizacji tej strategii wymagane są aktywne polityki rynku pracy poprzez;

- rozwój usług pośrednictwa pracy i to zarówno skali międzynarodowej jak i w skali krajowej i regionalnej,

- zwiększenie dostępności usług w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla wszystkich poszukujących pracy mających wpływ na zwiększanie się ich mobilności zawodowej i geograficznej

- promocja wsparcia w nabywaniu nowych kwalifikacji zawodowych poprzez finansowanie szkoleń będących pomocą w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych lub też w przekwalifikowaniu się zawodowym w zależności od potrzeb rynku pracy,

- pomoc w podejmowaniu działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne. Ma to szczególne znaczenie dla osób młodych z wyższym wykształceniem oraz na terenach wiejskich jako pomoc w podejmowaniu działalności pozarolniczej.

Szczególnie ważne są przedsięwzięcia lokalne mające zindywidualizowane podejście do problemów osób bezrobotnych oraz działania zmierzające do rozwoju zatrudnienia w oparciu o wykorzystanie zasobów lokalnych.

Wyjątkowej uwagi wymaga grupa osób znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, tj. osoby młode, niepełnosprawne oraz osoby długotrwale bezrobotne.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 poprzez działania wszystkich osi, a szczególnie oś piątą wspiera aktywnie inwestycje na rzecz zwiększenia efektywności zatrudnienia oraz rozwoju rynku pracy.

Oś piąta - wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego za działania priorytetowe przyjmuje wzrost potencjału ekonomicznego i innowacyjnego przedsiębiorstw, które ma na celu wzrost przedsiębiorczości oraz zwiększenie zatrudnienia.

W ramach tej osi priorytetowej zakłada się:

- **wspieranie rozwoju instytucji otoczenia biznesu**, zwiększanie i zróżnicowanie oferty ich usług adresowanych do przedsiębiorców.

Wsparcie obejmie uruchomienie nowych, wzmocnienie kapitałowe istniejących instytucji finansowego wsparcia przedsiębiorczości funduszy pożyczkowych i funduszy poręczeniowych. Ponadto proponuje się wsparcie wzmocnienia infrastruktury technicznej i świadczenia usług przez instytucje otoczenia biznesu. Jak najszersza oferta usług ułatwiających rozpoczynanie aktywności gospodarczej, rozwijania tej aktywności, winna być dostępna przynajmniej w większości ośrodków powiatowych województwa, i wzmacniać ich rolę jako lokalnych centrów rozwoju społeczno-gospodarczego.

- **wspieranie projektów inwestycyjnych** przedsiębiorstw ukierunkowanych na zwiększenie i unowocześnienie zdolności wytwórczych, produkcyjnych i usługowych, skutkujących tworzeniem nowych miejsc pracy, zakłada też dotacje na zapoczątkowanie działalności gospodarczej (start-up).

Preferowane będzie wsparcie przedsiębiorstw rozwijających innowacyjne technologie, działających w sferze przetwórstwa rolno-spożywczego. Wspierane będą także przedsięwzięcia inwestycyjne firm związane z osiągnięciem uznanych standardów nowoczesności, m.in. certyfikacji wytwarzanych produktów i świadczonych usług.

- **wspieranie przedsięwzięć inwestycyjnych** w istniejących przedsiębiorstwach **w zakresie ich dostosowywania do wymogów ochrony środowiska** i innych wymogów wynikających z regulacji wspólnotowych, w tym; monitoringu wpływu przedsiębiorstwa na środowisko, porządkujących gospodarkę wodno-ściekową przedsiębiorstw, ich gospodarkę odpadami, ograniczających niekorzystne oddziaływania na atmosferę.

W ramach innych osi **wzmacniane** będą :

- **zdolności regionalnego sektora badań i rozwoju nowych technologii** (Biznes + Rozwój Technologiczny) w zakresie jego innowacyjnego oddziaływania na gospodarkę.

Wspierany będzie rozwój jednostek organizacyjnych instytucji naukowo-badawczych ukierunkowanych na upowszechnianie innowacji w gospodarce, m.in. ośrodków informacyjno-promocyjnych i ich działania. Wspierane będą przedsięwzięcia współpracy podmiotów B+RT z przedsiębiorcami, ukierunkowane zarówno na gospodarcze wykorzystanie innowacyjnych osiągnięć badań naukowych jak i na stymulowanie takich badań dla bezpośredniego wykorzystania ich wyników w praktyce gospodarczej. Ponadto wspierany będzie rozwój wyspecjalizowanych podmiotów innowacyjnej aktywności jak centra transferu technologii czy parki przemysłowe.

- **wspieranie promocji produktów** (wyrobów, usług, osiągnięć know how), które mają szansę stać się markami regionu, sprzyjać kreowaniu jego wizerunku jako obszaru

oferującego nowoczesne, a zarazem unikalne towary i usługi, w którym rodzą się innowacyjne idee. Zakłada się wspieranie przygotowania rynkowej oferty markowych produktów, wspieranie jej prezentacji na krajowych i zagranicznych imprezach wystawienniczych i targowych, wspieranie działalności eksportowej, jako przedsięwzięć komplementarnych względem wspieranych przez PO Innowacyjna Gospodarka.

Dla zwiększenia atrakcyjności regionu w zakresie lokalizacji inwestycji oraz pobudzenia przedsiębiorczości w MSP wspierane będą przedsięwzięcia przygotowania **terenów inwestycyjnych**, w zakresie ich uzbrojenia w infrastrukturę: wodno-ściekową, energetyczną oraz ich promocja wśród inwestorów krajowych jak i zagranicznych..

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wspierane będą również projekty współpracy między regionami w kraju jak i międzynarodowej w zakresie tworzenia sieci współpracy międzyregionalnej, wymiany doświadczeń, prowadzenie wspólnych kampanii informacyjnych i promocyjnych.

Polityka rynku pracy jest tak ważnym zagadnieniem zarówno dla sfery społecznej jak i dla rozwoju gospodarczego regionu, że jej działania są elementem wielu jeszcze innych programów operacyjnych realizowanych w naszym województwie, chociażby zakończone programy SPO RZL czy ZPORR, ale też programów, które nadal wdrażamy. W PO Kapitał Ludzki na szczeblu regionalnym realizujemy projekty badawcze czy innowacyjne z priorytetu VIII, doinwestowujemy również badania naukowe młodej kadry naukowej poprzez stypendia dla doktorantów realizujących badania przyczyniające się postępu technologicznego przedsiębiorstw. W priorytecie VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich są udzielane dofinansowania dla osób otwierających działalność gospodarczą. Są też szerokie możliwości szkoleń – uzupełniania wiedzy: czy to zawodowej, czy w zakresie organizowania działalności prywatnej, czy też przekwalifikowania się zawodowego tak, aby łatwiej można było dostosować możliwości pracowników do potrzeb rynku pracy zwłaszcza w sytuacjach likwidacji zakładu pracy.

Województwo Kujawsko-Pomorskie jest regionem bardzo zróżnicowanym zarówno pod względem stopy bezrobocia, jaki i lokalizacji miejsc pracy, jednak w obecnym czasie możliwości komunikacyjnych i poszerzania się obszaru metropolitarnego Toruń – Bydgoszcz jak również w wyniku wszystkich działań Samorządu Województwa w sferze polityki rynku pracy sytuacja w naszym regionie może w znacznym stopniu się poprawić. Jednak najwięcej będzie zależeć od nas samych, bez względu na to w jakim miejscu społecznym jesteśmy – czy

tworzymy miejsca pracy, czy pośredniczymy w poszukiwaniu pracy, czy też jako urzędnicy wdrażamy programy aktywizacji zawodowej, czy też w końcu jako bezrobotni lub pracownicy aktywizujemy wszelkie swoje zasoby, by podjąć wyzwania nowego, bardziej wymagającego – można by powiedzieć europejskiego - rynku pracy.